

BUITEN

9^e JAARGANG N°. 8.

ZATERDAG 20 FEBRUARI 1915.

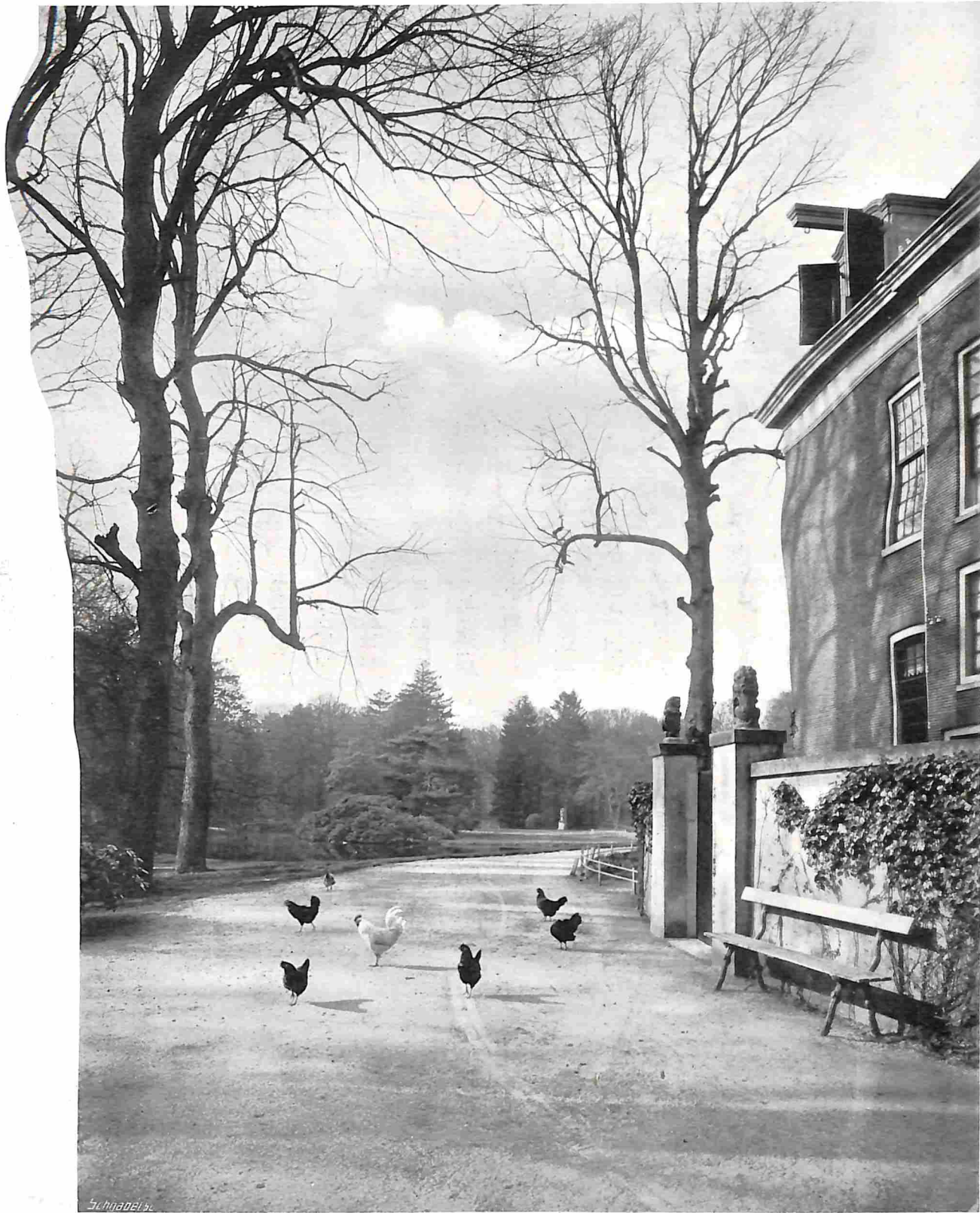

Foto C. Steenbergh.

HUIZE VOGELZANG.
GEZICHT IN HET PARK BIJ DE ZUIDZIJDE VAN HET HUIS.

Redacteur: Mr. A. LOOSJES

INHOUD:

VADERTJE LANGBEEN, DOOR JEAN WEBSTER (8) . . .	BLZ. 86
DE VOGELENZANG, DOOR S., GEÏLLUSTREERD . . .	BLZ. 85, 88—89
DE AUTO ALS INSECTENVANGER, DOOR L. F. H. . . .	BLZ. 89
LANDSCHAP (GEDICHT), DOOR JOSEF COHEN	„ 89
OVER REGEN, DOOR C. V. JR., GEÏLLUSTREERD . . .	BLZ. 90—95
BUI TEN (VERVOLG), DOOR JOH. W. BROEDELET . . .	BLZ. 93
IETS NIEUWS OP HET GEBIED VAN TROEPENLOGIES, GE- ILLUSTREERD	BLZ. 95—96

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

Men gelieve alles wat de Redactie of de Administratie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Uitgevers Scheltema & Holkema's Boekhandel, Rokin 74—76, Amsterdam, met de toevoeging: „Voor de Redactie” of „voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht ook achter op de foto's.

De uitgevers verzoeken betrefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Tevens gelieve men achter op de foto's duidelijk aan te geven, wat ze voorstellen.

VADERTJE LANGBEEN.

door JEAN WEBSTER.

(8) (Geautoriseerde vertaling uit het Engelsch).

4 Februari.

LIEVE Vadertje Langbeen, Jimmie McBride heeft me een Princeton banier gestuurd, zoo groot als de heele lengte van de kamer. Ik vind het verbaasd aardig van hem, dat hij aan me dacht, maar wat moet ik er in 's Hemelsnaam mee doen? Sallie en Julia willen niet, dat ik hem ophang. Onze kamer is dit jaar geheel in het rood gehouden en je begrijpt, hoe het oranje met zwart van die vlag ermee zou vloeken. Maar het is zulk heerlijk, dik, warm goed, dat ik het zonde vind het zoo maar te laten liggen. Wat dunkt je, zou ik het niet als badmantel kunnen gebruiken? Mijn oude kromp met de wasch.

Ik heb in den laatsten tijd heelemaal vergeten je over ons werk te schrijven. Je zou het werkelijk niet uit mijn brieven opmaken, maar toch is haast mijn heele tijd daarmee in beslag genomen.

„Een werkelijk ernstige studente moet met de grootste nauwkeurigheid haar studies beoefenen”, zegt de Prof in de scheikunde.

„Zorgt ervoor, dat ge niet in kleine onderdeelen opgaat”, zegt de Prof in geschiedenis.

„Houdt u op een afstand, zoodat ge het geheel kunt overzien”.

Nu zie je eens hoe aardig we moeten scharrelen, willen we allebei bevredigen. Ik houd meer van de methode van den laatsten geleerde. Wanneer ik zeg, dat Willem de Veroveraar in 1492 naar Engeland overstak en Columbus in 1100 of 1066, of weet ik wanneer, Amerika ontdekte, dan is dat natuurlijk een kleinigheid, die de Prof negeert. Het geeft je zoo'n gevoel van zekerheid en rust, dat ik bij de scheikunde geheel mis.

Daar gaat de zes-uur-bel! Ik moet naar het laboratorium om nog een scheikundig mengsel van zuren en zouten na te zien. Ik heb laatst met Waterstof een groot gat in mijn schort gebrand. Als de theorie opging, had ik het met een sterke oplossing van Amcniak kunnen neutraliseeren, niet waar?

De volgende week hebben we weer examens maar je gelooft toch niet, dat ik daarvoor bang ben?

Veel liefs van
Je Judy.

5 Maart.

Lieve Vadertje Langbeen, De Maartstorm loeit en de heele hemel is met zware wolken bedekt. De kraaien in de denneboomen maken een helsch lawaai. Het is een opwindend, lokkend geluid. Ik zou mijn boeken wel willen dichtslaan en over de heuvels rennen, voortgejaagd door den wind.

Wij hebben verleden Zaterdag een snippenjacht gehouden over vijf mijlen land. De foks (voorgesteld door drie meisjes en een schepel confetti) kwam een half uur voor de 27 jagers aan. Ik was een van de 27; 8 konden er onderweg niet verder en met ons negentien kwamen we op het eindpunt aan. Onze weg leidde over een heuvel, door een korenveld en over een drassig land, waar we heel voorzichtig van het eene droge plekje op het andere moesten springen. Natuurlijk is meer dan de helft er tot de enkels ingezakt. Wij verloren het confetti-spoor en hadden wel 25 minuten noodig om weer uit dat moeras te komen. Dan leidde het spoor weer over een heuvel, door struikgewas en zelfs lag het bij het raam van een schuur. De deur van de schuur was gesloten, het raam was vrij hoog van den grond en nogal smal. Het was eigenlijk al te moeilijk, vind je ook niet?

Maar we zijn ook niet naar binnen geklommen! We hebben heel voorzichtig langs de schuur rondgespeurd en toen het spoor weer gevonden. Ze hadden haast alle confetti daar uitgestrooid. De foks dacht, dat hij ons leelijk voor den gek kon houden, maar we zijn verder door blijven zoeken en hebben twee mijlen over glooiend weiland moeten rennen. Het spoor was vreeselijk moeilijk te volgen, want de confettivoorraad leek wel haast uitgeput. Volgens de regels van het spel moet je met een tusschenruimte van hoogstens 2 meter strooien, maar dit waren de langste twee meters, die ik ooit heb gezien. Eindelijk, na twee uur aanhoudend zoeken, vonden wij onzen foks in de keuken van Crystal Spring. (Dat is een boerderij, waar de meisjes in bob-sleden en hooiwagens heengaan, om kuikens en wafels te eten). We vonden de drie hondjes vreedzaam bezig, melk en beschuit met honig te verorberen. Ze hadden nooit gedacht, dat we ze nog zouden vinden. Ze hadden bepaald gehoopt, dat we daar in het raam van de schuur waren blijven steken.

Alle twee partijen beweerden, dat zij het hadden gewonnen. Ik vind, dat wij gewonnen hebben, want we hebben ze toch maar gevonden, voordat ze weer op den terugweg naar College waren. In elk geval waren wij alle 19 uitgehongerd en we vielen als wolven op den voorraad aan en moesten al maar meer honig hebben. Er was niet genoeg voor ons allemaal, maar juffrouw Crystal Spring (zoo noemen wij haar, eigenlijk heet ze Johnson) bracht een groote pot aardbeienjam en een kan appelstroop en drie groote bruine brooden.

Wij stapten pas om half zeven op (we kwamen een half uur te laat voor het avondeten), en we liepen zoo maar naar binnen, zonder ons eerst te verkleeden, we hadden zoo'n honger! We zijn dien avond geen van allen meer naar de kapel gegaan maar als je onze schoenen gezien had, had je begrepen, dat dat ook niet meer kon.

Ik heb je nog niets van de examens verteld. Ik ben door alles gemakkelijk heengerold. Ik weet nu hoe je dat moet aanleggen. Ik geloof ook niet, dat ik ooit weer zal zakken. Ik kan niet meer *cum laude* promoveeren door dat gemeene herexamen voor Latijn en Fransch, maar het komt er niets op aan. Er zonder zullen we ook nog wel gelukkig worden!

Heb je Hamlet al eens gelezen? Als je het nog niet gedaan hebt, moet je het beslist doen. Het is *schitterend* in één woord. Ik heb al mijn heele leven over Shakespeare hooren spreken, maar ik had toch geen flauw benul, dat het zoo mooi zou zijn. Ik dacht altijd, dat de menschen het elkaar maar naspraken.

Ik heb een heerlijk tijdverdrijf, dat ik al bedacht heb, toen ik mijn eerste boek las. Elke nacht droom ik, dat ik de persoon ben (natuurlijk de hoofdpersoon) van het boek, dat ik juist lees.

Nu ben ik Ophelia en een heel gevoelige Ophelia ook. Ik leid Hamlet af en vertroetel hem en knor op hem en zorg, dat hij zijn mantel omslaat wanneer hij het koud heeft. Ik heb hem al heelemaal van zijn melancholie genezen. De Koning en Koningin zijn alle twee dood — door een ongeluk op zee. Er is dus geen begrafenis bij noodig. Nu kunnen Hamlet en ik zonder eenige dwarsboomerij in Denemarken regeeren. O, ons koninkrijk bloeit! Hij zorgt voor de regeeringszaken en ik voor de liefdadigheidsinstellingen. Ik heb zoo juist een Model-Vondelingeninrichting gesticht (het heeft niets van het John Grier Home!). Als jij of een van de andere regenten het misschien willen bezichtigen, zal ik je met alle plezier persoonlijk rondleiden. Het zal zeer leerrijk zijn!

Ik verblijf, Mijnheer,
Uwe U welwillend gezinde
Ophelia,
Koningin van Denemarken.

24 Maart (misschien is het wel de 25ste).

Lieve Vadertje Langbeen, Ik geloof niet, dat ik ooit in den hemel zal komen. Ik geniet hier op aarde zóó, dat ik het niet fair zou vinden, als ik hiernamaals nog eens aan de beurt kwam. Luister eens, wat er gebeurd is!

Jerusha Abbott heeft den eersten prijs voor de schets gewonnen (s 25!) die „De Maandelijksche" elk jaar uitlooft. En ze is een tweede jaars! De mededingsters zijn haast allen derde jaars. Toen ik mijn naam las, kon ik het haast niet gelooven. Misschien word ik dus toch nog een schrijfster! Ik wou, dat Juffrouw Lippett me niet zoo'n vervelenden naam had gegeven: is me dat nu een naam voor een Schrijfster?

Ik ben ook al gekozen om in het tooneelstuk in de open lucht, „Elck wat Wils", dat we dit jaar zullen opvoeren, mee te spelen. Ik zal Celia zijn, het nichtje van Rosalinde.

En, last not least: Julia, Sallie en ik gaan komenden Vrijdag naar New-York om onze inkoop voor het voorjaar te doen en we blijven er den nacht over en gaan den volgenden dag met „Jongeheer Jervie" naar den schouwburg. Hij heeft ons uitgaan dien nacht naar het Maria Washington Hotel. Heb je ooit van zoo iets heerlijk gehoord! Ik ben nog nooit in een hotel geveest en ook nog niet in een theater. Alleen eens toen de Katholieke kerk een feest gaf en alle vondelingen vrijkaarten kregen, maar dat was geen echt tooneelstuk en telt dus eigenlijk niet mee.

En wat denk je wel, dat er gegeven wordt? Hamlet! Stel je voor hoe zalig. Wij hebben het juist vier weken geleden behandeld en ik ken heele stukken uit mijn hoofd.

Ik ben nu zoo opgewonden door al die heerlijke vooruitzichten, dat ik haast niet kan slapen.

Nacht Lieve!ling!

Het leven is toch heerlijk!

Veel groeten van

Je Judy.

P.S. Ik keek net op den kalender. Het is de 28ste. Nog eens P.S. Ik zag vandaag een tramconductor met één blauw en één bruin oog. Zou dat geen prachtig kenteeken zijn voor een schurk in een detective roman?

Liefste Vadertje Langbeen,

7 April.

Lieve deugd, wat is New-York groot! Worcester is er niets bij. Woon jij heusch in al dat geroezemoes? Ik geloof, dat ik in geen maanden van al die verwarring door die twee enkele dagen zal bekomen. Ik kan je ook nu nog niet geregeld over al die wonderlijke dingen schrijven, die ik daar gezien heb. Het is ook niet nodig, want je woont er immers zelf en je kent zeker alles.

Vind je het ook op straat en in de winkels zoo leuk? En wat zijn de menschen er aardig! Ik heb nog nooit zulke mooie dingen gezien als daar in de winkelkasten zijn uitgestald. Ik ga nu heusch begrijpen, dat sommige menschen zulke schatten voor hun kleeding over hebben.

Sallie, Julia en ik gingen Zaterdagmorgen winkelen. Julia liep het prachtigste gebouw binnen, dat ik ooit zag. De muren waren wit met goud, blauwe kleeden lagen op den grond en er waren blauw zijden gordijnen en vergulde stoeltjes. Een mooie, blonde dame in een prachtige zijden sleepjapon verwelkomde ons met een vriendelijk lachje. Ik dacht, dat we hier een bezoek gingen brengen en wilde al juist mijn hand uitsteken, toen het bleek, dat we alleen maar hoeden gingen uitzoeken. Tenminste, dat deed Julia. Ze nam tegenover een spiegel plaats en paste toen wel een stuk of twaalf hoedjes op, het eene al mooier en eleganter dan het andere en toen kocht ze de twee allermooiste.

Ik geloof, dat ik niets zaliger zou vinden dan me ook zoo tegenover een spiegel te bewonderen en alle hoeden te koopen, die ik mooi vond, zonder eerst naar den prijs te vragen. Daar is geen twijfel aan of het eenvoudige vondelingetje uit het John Grier Home zou in New-York wel gauw veranderen!

En toen we alle boodschappen gedaan hadden, ontmoetten we Jongeheer Jervie bij Sherry. Je bent daar zeker wel eens geweest. Denk dan eens aan de eetzaal in het John Grier Home met zijn met zeil bedekte wit houten tafels, en grof aardewerk, dat je onmogelijk zou kunnen breken en tinnen vorken en messen met zwart houten handgrepen. Dan zul je begrijpen hoe ik me daar in Sherry te moede voelde.

Ik at mijn visch met de verkeerde vork, maar de kellner gaf me heel vriendelijk een andere, dus heeft niemand het gemerkt.

En na de lunch zijn wij naar het theater gegaan. Het was duizelingwekkend, tooverachtig, onbeschrijflijk — ik droom er nog elken nacht van.

Is Shakespeare niet heerlijk?

Hamlet komt zooveel beter op het tooneel uit, dan wanneer wij het in de klas behandelen. Te voren vond ik het al heel mooi, maar nu — laat ik daar niet over beginnen!

Als je het goed vindt, wordt ik, geloof ik, liever tooneelspeelster dan schrijfster. Heb je er bezwaar tegen, dat ik nu maar van College af ga en me op een tooneelschool laat inschrijven? Later zal ik je dan ook telkens wanneer ik optreed een vrijkaart voor een loge geven en van voor het voetlicht zal ik je toelachen. Maar draag dan alsjeblieft een roode roos in je knoopsgat, want anders zou ik zeker een verkeerden man toelachen en dat zou toch erg vervelend voor me kunnen worden.

Zaterdagnacht keerden we terug. We aten in den trein aan kleine tafeltjes met schemerlampjes met roode kapjes en werden door negers bediend. Ik had er nog nooit van gehoord, dat je in den trein kon eten en ik was zoo dom het er uit te flappen ook.

„Waar ben jij in 's Hemelsnaam toch opgegroeid?" vroeg Julia.

„In een dorp", antwoordde ik schuchter.

„Maar heb je dan nooit gereisd?" zette ze het onderzoek voort. „Nee, niet totdat ik naar College moest en dat was maar een een 150 mijlen en we hebben toen niet gegeten".

Ze gaat nu bepaald veel belang in me stellen, omdat ik zulke gekke dingen zeg. Ik probeer ze telkens te onderdrukken, maar wanneer ik verbaasd over iets ben, denk ik daar niet aan. En ik ben haast altijd verbaasd. Ja, mijn oude, beste vriend, je kunt heel vreemde gewaarwordingen hebben, wanneer je 18 jaar lang in het John Grier Home bent opgesloten geweest en dan opeens midden in de wereld wordt geplaatst.

Maar nu voel ik me daar al meer op mijn gemak en ik maak ook niet meer zulke vreeselijke blunders als in het begin. En ik voel me ook niet meer vreemd tegenover de andere meisjes. Vroeger bloosde ik geregeld, wanneer de menschen naar me keken. Ik dacht, dat ze dan door mijn nieuwe kleeren heen het geruite John Grier Home jurkje zouden ontdekken. Maar nu laat ik me zelfs door geen honderd geruite jurkjes van streek maken.

Ik vergat je nog over onze bloemen te spreken. Jongeheer Jervie gaf ons alle drie een grooten bos viooltjes met lelietjes van dalen. Lief van hem, hè! Vroeger voelde ik niets voor mannen, omdat ik alleen maar de regenten kende — maar nu ga ik er anders over denken.

Elf bladzijden!! Is me dat een brief! Kom, mijn oud, best Vadertje Langbeen, ik schei er mee uit!

Veel liefs van
Judy.

10 April.

Waarde Mijnheer Rijkaard,

Ik stuur je inliggend je chèque voor \$ 30. terug.

Ik dank je, maar ik voel, dat ik dat geld niet kan aannemen. Mijn zakgeld is groot genoeg om er alle hoeden voor te koopen, die ik nodig heb en het spijt me wel, dat ik je al dien onzin over die modiste schreef. Het komt allen maar, omdat ik nooit te voren zoo iets had gezien.

In elk geval deed ik het niet, om geld van je te ontvangen. Ik maak liever niet meer gebruik van je weldadigheid dan ik toch al doen moet.

Vriendelijke groeten van
Judy.

Liefste lieveling,

11 April.

Zeg, wil je me vergeven, dat ik je gisteren zoo'n naren brief schreef? Toen ik hem op de bus had gedaan, had ik er al weer spijt van en ik vroeg hem terug, maar die vervelende brievenbesteller wilde hem er niet meer uithalen.

Het is nu middernacht. Ik lig uren lang wakker door die ellendige gedachte, dat ik zoo'n wurm, zoo'n duizendpootig wurm ben. (Dat is het ergste scheldwoord, dat ik voor me zelf bedenken kan). Ik heb heel voorzichtig de deur van onze werkkamer dicht gemaakt om Sallie en Julia niet te wekken en zit nu op een vel papier, dat ik uit mijn geschiedenis-dictaatcabier heb gescheurd, aan jou te schrijven.

Ik wou je zeggen, dat ik het zoo naar vind, dat ik je dien chèque zoo plompweg heb teruggestuurd. Ik weet, dat je het heel lief hebt bedoeld en je bent een schat, dat je je zoo'n moeite geeft voor zoo'n dom kind als ik ben. Ik had hem je natuurlijk wel terug moeten sturen, maar heel anders dan ik het deed.

Maar in elk geval moet ik hem terugsturen. Het is bij mij zoo iets heel anders dan bij de andere meisjes. Die hebben vaders en moeders en tantes en ooms maar ik heb heelemaal geen familie, ik heb niemand, niets. Ik stel me wel graag voor, dat jij zoo'n beetje familie van me bent, omdat ik dat zoo'n prettig gevoel vind, maar ik weet natuurlijk heel goed, dat dat maar onzin is. Ik sta heelemaal alleen op de wereld, en ik moet me schrap zetten, om den strijd met het leven te aanvaarden. O, ik word koud als ik daaraan denk. Ik durf er dikwijls niet aan te denken en daarom fantaseer ik zooveel, maar je begrijpt ook wel, dat ik niet meer mag aannemen dan ik al doe, omdat ik je later alles wil terugbetalen en zelfs als ik werkelijk nog eens een groote schrijfster word, zal het toch moeilijk zijn om zoo'n vreeselijke groote schuld af te lossen.

Ik hou heel veel van mooie kleeren en hoeden, maar ik mag mijn toekomst niet verpanden door ze nu te koopen.

Wees er niet boos over, dat ik daar zoo ruw over spreek. Ik heb een afschuwelijke gewoonte om alles impulsief neer te schrijven, wanneer ik het denk en er dan later berouw over te hebben als de brief al weg is en ik hem niet meer kan verscheuren. Maar al lijk ik soms ook ruw en ondankbaar, ik meen het toch nooit. In mijn hart dank ik je altijd voor het vrije leven, waarin je me hebt geplaatst en de onafhankelijkheid, die ik door jou zal verkrijgen. Mijn jeugd was één lange sleur, die ik met al mijn oproerige gedachten niet kon verbreken en nu voel ik me elken dag zoo gelukkig, dat ik nu, na dat heele jaar op College, soms nog niet kan gelooven, dat ik niet droom. Ik voel me als een heldin in een verhaaltje!

Het is nu kwart over twee. Ik ga even op mijn teenen naar de bus om die brief nog even te posten. Je zult hem dus precies een post na dien anderen krijgen en je kan dus gelukkig niet lang boos op me zijn.

Nacht lieveling!
Ik hou heel veel van je.
Judy.

(Wordt vervolgd.)

Foto C. Steenberg.

HUIZE VOGELENZANG, WESTZIJD.

DE VOGELENZANG.

HET was op een schoonen, zool niet vroolijken dag in den laten herfst, dat ik door den dorrenden, roestbruinen Haarlemmerhout op Heemstede aanfietste om zoo rechts-ombuigend Vogelenzang te bereiken, dat daar diep in hooge vaste boomen als weggedoken ligt. Na ongeveer een half uur op mijn geduldige brave rijdier te zijn voortgedeld, bereikte ik het kleine spoorstation Vogelenzang, en zag ter rechterzijde voor mij, gelijk een breede, diepe tunnel, een schoone allee, de Bekslaan. Ik fietste die af. De boomen, grootendeels ontbladerd, pronkten hier en ginder nog met een grilligen bos van bruin of roodig, soms nog van gelig-groen en vochtig loof; de skeletten van het takkenstelsel stonden naakt en donker omhoog en op den somber glanzenden vloer der laan was een spel van grijs en tintelend licht uit den natten najaarshemel. Ik fietste de laan uit, een smal geestig brugje over, en sloeg een weg in, die met boomen omzoomd gelijk een grauwe looper over dof-groene wei-tapijten lag, om aan het eind, ombuigend langs een helkleurig heerenhuis, een kostelijk herfstpark binnen te rijden. Dat was het landgoed Vogelenzang.

Recht voor mij verhief zich temidden van grillige sombere boomengevaarten een hecht, eenvoudig huis, dat die voorname bestorven kleur van oude gebouwen had, en bij mijn nadering onderscheidde ik al aangename sobere vormen. Eenige tuinstoelen en tafels leken mij van verre toe, de voorzijde aan te duiden, maar oprijdend zag ik dat aan den oostelijken kant de voorgevel lag, te onderscheiden aan een breede gele kroonlijst met een ronde klok middenin, waaronder in het ronde steenenvlak de groote vensters aangenaam harmonisch geplaatst zijn, terwijl middenin een zware en toch sierlijke glazen deur in den trant der Engelsche landhuizen, toegang tot de woning biedt. Het huis is niet zeer oud; het zal vermoedelijk op het eind der achttiende of in het begin der negentiende eeuw gebouwd zijn. Het inwendige is al evenmin opvallend als de buitenzijde. De verdeeling is doelmatig, de vertrekken zijn ruim, en goed van vorm, en hunne onderlinge groepeerings is goed overwogen; het is een dier woningen welke men in dien tijd zoo wél verstond te bouwen, minder uitmuntend door zwierigen trant dan wel door overdachte verdeeling en inrichting, bijzonder aangenaam te bewonen.

Om het gebouw henenwandelend, trof mij als het meest karakteristiek de zuidelijke kant. Daar is een lange ronde muur om

de pui henengebouwd, dit walletje is gedeeltelijk met klimop begroeid. In het midden is een toegang, geflankeerd door een tweetal vierkante korte pilaren, waarop aardige oude leeuwjes staan.

Aan dezen kant van het huis vindt men een rosarium, dat ten tijde van mijn bezoek, in het barsche jaargetijde, natuurlijk niet zoo opvallend was van bloemenpracht, doch dat toch altijd door zijn aardige ligging en indeeling heel aantrekkelijk om te zien was. Om een middenpunt, waarop een zonnwijzer staat, liggen afgedeeld als door stralen in een grooten cirkel de bloemperken. Daar omheen zijn weder andere aangelegd en rondom, ver rondom den vriendelijken open rozentuin is als een muur van geboomte, of liever verscheidene muren voor elkander, eerst een lage muur van donkere ondoorzichtige sparren, en daar omhelen een hooge, wijde muur van ander geboomte. Dit rosarium met zijn grooten kring van boomen, die het omvangen, doet u even denken aan een natuurlijk amfitheater, een natuurlijk gevormd circus: een rond middenvlak, omgeven door de opspiralende rijen van zitplaatsen, tot aan de hooge buitenwanden.

Ik wandelde van het rosarium uit westwaarts en geraakte aan de moestuinen, met hunne in het groen op glinsterende glazen serres; ook dit moestuinen-complex ligt, deels omgeven door een roodsteenen muurtje, als een vriendelijke, wijde clairière uitgekapt in het veropgaand en frisch geboomte; men voelt deze open plek als een kuil van licht in het majestueuze park, somber in dit seizoen, doch daardoor juist pakkend van strenge donkere kracht. Vriendelijk steken in het diepe kleurengeheel af de heldergeverfde lattenhekjes, die tegen de muren voor de leiboomen getimmerd zijn.

Voortgaand kwam ik al dieper en dieper het park in en de omgeving werd mooier naarmate ik verder ging. Geen getuinbaasde parkjes en wegelkes, geen geschoren heggen en welgesnoeide boomkruinen, neen, grootsch en wild was de natuur hier gelijk een oud bosch; ongerept, zoo doet dit park aan.

De grond is grootendeels overspreid met doode bladen; in de open plekken, waar de nog zoo warme zon op vroolijker dagen staat te gloeien, uren en uren achtereen, zijn de bladeren, vloeren geler of zachtbruin van kleur en ze ritselen onder mijn voet alsof ze barsten en knappen; onder de boomen achter, waar minder lucht en licht komen, zijn die bladeren donkerder

bruin en roestrood, en, vochtig en soepel als ze zijn, geven ze nauwelijks gedruisch onder mijn stappen, slechts een week, zuigend geluid maken ze, telkenmale als mijn voet ze samenperst. Temidden van de rood-bruine en gele bladerpartijen treffen te meer de groenbemoste glanzende open plekken, om de stammen der boomen hier en daar uitgespreid. Het vochtige gras, tierig de zachte glooiingen der waterkanten bedekkend, is een overgang in toonschakeering naar het voller groene kroos op de slooten en vijvers, dat als een winterhuid op die watertjes ligt. En ineens bij mijnen doortocht komt snaterend, als wild nerveus lachend, een drift eenden aanscheren en zwiert door het krooskleed, dat ze als met een vlijmscherp mes met hunne vlerken opensnijden, en schaterend plassen ze in het open water om en om, en duiken erin met de koppen omlaag en zeilen even rond om luidruchtig en woest wederom allen gelijktijdig voort te schieten als naar een bepaald doel: een met vette wortels en rottend loof bedekt kreekje, waar ze voor het oog en de mogelijke booze bedoelingen van mij, den eenzamen wandelaar, zich veiliger meenen.

Ik bespeur nu onder het verderloopen in het grijze namiddaglicht grijsbruine lichaampjes, die over den grond bliksemrap heen en weder schuiven. In den aanvang had ik op deze bewegende grijsbruine figuurtjes niet gelet, ze waren mij nauwelijks opgevallen op het fond van bruine najaarsbladen, en tegen de rossige struiken. Thans ging ik erop letten. Het waren konijnen. En nu ik eenmaal mijn aandacht er op bepaald had, zag ik er meer, een gansch volkje van deze lieve, schuwe diertjes. Van achter alle boomen zag ik ze als omhoog schieten en met de ronde ruggen, de lange oorlepels en de kleine koddige staartpluimjes naar alle richtingen springen en rennen en henenstuiven. Mijn komst had dat volkje diep verrast, ongewoon als zij waren aan den doortocht van een mensch in hun reusachtige maar stille stad van roodbruine en groene straten en pleinen, van ontelbare boomstammen als huizen.

En onder het voortgaan bemerk ik nog weder een ander volk van boschbewoners, die ik blijkbaar in hun daggewoonten en genoeglijk rustig bestaan gestoord heb: de woudduiven. Alom boven mij klepperen vleugels met forsche korte klappen, of wel in een heel gezwind tempo flapperen de vlugge vlerken gelijk honderden kleine vlaggen op een grooten wind. En omhoog kijkend, bespeur ik vluchten als van kleine legers; de bruin blauwbonte vogels reppen zich met wilde wieslagen van uit mijn nabijheid, en zoeken zwenkend en zeilend en laverend stiller plekken, waar geen nieuwsgierigen hun vrede bedreigen komen.

Nu mengt zich nog een ander geluid in de vele geluiden van het eenzame woeste park. Hoenders geven hun gemoedelijk kok-kok-kok tenbeste als een zonderling gesteun van behaaglijkheid en tevreden levenslust. Hanen schreeuwen hun helle kreten er triomfantelijk bovenuit. Ik nader de hoenderhokken, dat wil zeggen, dat mijn wandeling me weder dicht bij het huis voert: reeds bespeur ik muren van een tuinerswoning van verre door het geboomte.

Op een donkergroen, vochtig grasveld nabij duistere boomstammen bemerk ik een eigenaardige beelden-groep. Een man, die een vrouw om het midden vat, en door haar met een krachtig armgebaar wordt afgeduwd; een kind omklemt angstig haar been. De figuren zijn mooi van actie. Het beeld is nogal verwaarloosd. Dit laatste geeft eigenlijk nog een zekere bekoring te meer eraan; de verweerde groene steen doet namelijk heel eigenaardig te midden van de krachtig wilde omgeving.

Het aanzien van het park, ofschoon het minder woest lijkt, wordt naarmate ik vorder, er niet minder schoon om. Langs het water liggen als wondere groene pluimen veelsoortige varens als opgetast, en hun zacht gestoei in den wind geeft een grillig lijnenspel te zien. Als reuzige, hoogstelige paddestoelen staan groepen zwartgroene dennen hier en daar. Sparren spreiden wijd hun takken als uitgebreide armen, waarvan in ruime plooiën gelijk mouwen de groene sleepen afhangen. Een ruwe bank onder een boom doet de

eenzaamheid, doordat zij even de gedachten aan, nu verre, menschen opwekt, nog dieper gevoelen. De weiden zijn onafzienbaar, en treffend staat op die groene gladde vloeren hier en ginder een groepje boomen, of wel een enkele boom, — een koninklijke eik, een rijzige beuk, een tentvormige spar, een kastanje met zijn millioenen natte, vleezige bladeren als omlaag hangende handen, — treffend in zijn eenzaamheid. Ginds passagiert een familie kalkoenen statig over de weide. Aan den horizon ligt de weg naar Noordwijk als een machtig gebaar.

En het meest aangrijpend wellicht van alles was een plechtige majestueuze beukenlaan, die haar wederga wel niet heeft dan in de roemruchte allee van Middachten.

De indruk van het landgoed Vogelenzang door mij medegenomen was heel bijzonder. Het huis moge dan eenvoudig en weinig karakteristiek zijn, het park daarentegen is onder de alleraf fraaiste in ons land te noemen. S.

De Auto als Insectenvanger.

Velen hebben de pen gegrepen om de talloze aanvallen op het gehate en toch zoo praktische vervoermiddel, dat automobiël heet, af te slaan. Doch niemand heeft tot dusver gewezen op het zoowel voor de wetenschap als de praktijk belangwekkende feit, dat de auto bij het bestrijden van de insectenplaag onschatbare diensten bewijst, terwijl paarden en andere trek- en rijdieren in verband met meestal weinig aesthetische factoren deze plaag nog doen toenemen. Dat auto's als insectenvangers werken is een gevolg van hun constructie. Voorop de meeste auto's bevindt zich n.l. een afkoeler, een systeem van waterbuizen, waarlangs door talrijke lange openingen de lucht strijkt. Deze nu wordt tijdens den tocht door de ventilator, die zich achter aan de automobiël bevindt, met kracht weggezogen, zoodat alle insecten in de nabijheid van de auto als in een trechter door de luchtbuizen van den afkoeler tegen den motor worden geslingerd. Inderdaad kan men in het warme jaargetijde reeds na een korten tocht honderden doode vliegen, muggen, enz. aan de beide zijden van den motor zien liggen. „Hebben”, vraagt het tijdschrift „Die Hygiene”, „de automobielen door deze eigenschap niet evenveel recht op bijzondere bescherming of tegemoetkoming als de insectenetende zangvogels?”

Sommigen zijn er van overtuigd, dat de auto in de tropische gewesten nog eens zal worden gebruikt tot uitroeiing van de koortsverspreidende steekmuggen. Of de auto in dit opzicht betere diensten zal bewijzen dan, de reeds vroeger in dit blad besproken middelen? . . .

L. F. H.

LANDSCHAP.

Beuken, berken, elzenhout
En een meidorenheg,
Hier en daar accasia
Vind ik op mijn stillen weg.

En er is voor mijn gepeins
Altijd een aanminnig beeld,
Of een wipstaart, zonnewit,
Die in wagensporen speelt,

Of een kleine hagedis
Die ik aan den slootkant vind,
Of een wolkje aan de lucht
Even bevend in den wind

Of het berkenrijs, als zacht
Het de luwe zefier wiegt
Of het wilde eendenpaar,
Dat langs lage plassen vliegt.

't Is 't eenvoudige beweeg
En het kleine, dat ik min,
Waaruit ik met zoekend oog
Wondervolle schoonheid win.

JOSEF COHEN.

Foto C. Steenberghe.

HUIZE VOGELENZANG.
OUD TUINBEELD IN HET PARK.

OVER REGEN.

Daar is alleen de donk're hemel
En 't droppelt... en het regent weer.
ADEMA v. SCHELTEMA.

„HET regent weer...”
Stereotype uitdrukking uit de maanden, die achter ons liggen. Nuchtere woorden, in talloze variaties-van-toonaard geuit, die den winter (in December en Januari althans als „winter” beschouwend) karakteriseeren. Zoo langzamerhand zijn we er wel aan gewoon geraakt, dat de winter voor ons klimaat slechts zelden een droge, prikkelende kou van wat langeren duur brengt — slechts het vorige jaar bracht eenige afwisseling in de rij van ijs-looze winters — doch in die winters zonder vorst waren er in December en Januari toch altijd ook dagen met frisschen wind, met jagende wolken, dagen met zon.

Maar *dezen* winter... Na een paar heldere, frissche dagen in November, kwam December met aldoor een grijs-grauwe lucht, waaruit telkens weer de regen siepelde, elken dag met beklemmende regelmatigheid. Even scheen de triestheid om te slaan; even bracht Kerstmis een helderen dag, maar op den Tweeden Kerstdag betrok de lucht weer, beginnend met een grijzen band langs den horizon, die hooger en hooger klom. De zon was er nog, doch niet meer zoo scherp belijnd. Al zwakker en fletser werd haar schijnsel, kil en armzalig het licht. Een donkere, lage koepel werd de hemel. Sneeuw, witte sneeuw warrelde neer... Maar den volgenden morgen drensde uit de lucht weer de naargeestige regen...

En wéér kwam een on-onderbroken rij van grauwe, lichtlooze dagen; dagen waarop soms, voor een oogenblik, een belofte van kentering zich voordeed door een rijzenden barometer, een „ruimenden” wind, een stukje blauw tusschen het monotone grijs. Voor een oogenblik... dan doezelde het licht weer weg, dan betrok langzaam de lucht weer met egale wolken. De belofte bleef on-ervuld. De spot van de Genestet's:

O, land van mest en mist, van vuilen, kouden regen
Doorsijpeld stukje grond, vol killen dauw en damp
Vol vuns, onpeilbaar slijk en ondoorwaadbare wegen

week voor een meer pessimistische stemming, een stemming zoals Adema v. Scheltema legt in:

Foto P. Greup.

OVER REGEN. WINTER 1914—1915.
ALS DE REGENLUCHT BREKEN GAAT.

Wat zijt gij klein, Holland
Met al uw velden en vlakke wegen
Met uw rampzalige aardappelvelden
En uw vrees'lijk droefgeestigen regen.

Droefgeestig, ja, is de winterregen. „La pluie en Hollande, en hiver, c'est la tristesse”, heeft onlangs een Fransch schrijfster in verdienstelijke indrukken uit ons land gezegd.

Er ligt vooral waarheid in door dat „en hiver”. Wanneer in de lente de wolkenluchten wild langs den hemel jagen, wanneer nahetscherpe Maart-zonlicht donkerte komt en groote droppels het begin van een felle bui aankondigen, dan is er geen „tristesse” doch een nijldige uitstorting.

Wanneer op een zwoelen Meidag de regen malsch neerruischt, wanneer er door het grijze gordijn heen een lichten in de lucht is, dan is er een weldoend „iets” in, dat zelfs onbewust de kinderen aangrijpt; hen niet doet vluchten voor den regen, doch het liedje uitlokt van: „Meiregen, maak dat ik grooter word”.

Wanneer er in den middag van een broeiheeten zomerdag een donkere, zware dreiging in de lucht komt opzetten, die opeens uitbarst met ratelend geweld en gudsenden, plassenden regen, dan is die regen een ontspanning; dan wordt het al gauw weer licht; dan is de bui een verkwikking. En:

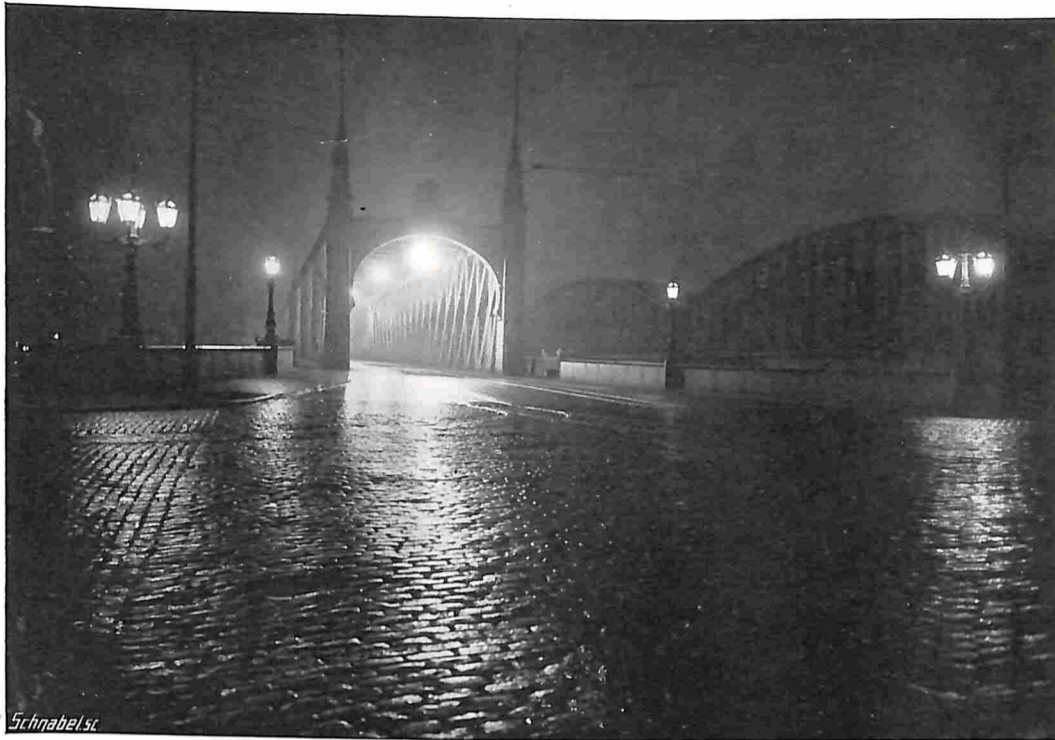
...na den regen
Straalt weer de avond
over de aarde.
En onder duizend
dampende droppels.
Zie onze gaarde
Vol paarlende webben.

Maar in den winter, in *dezen* winter, is er niets dan een aldoor lekkende, sijpelende, droefgeestige grijsheid. La „tristesse”. Alleen de avond brengt, voor de stad althans, eenigermate de lichttinteling, die de dag onthouden heeft. Wanneer zoo'n vochtige fletse dag zich niet als een beklemming in de ziel nestelt, wanneer de vijandigheid tegen den gestagen regen niet alle ontvankelijkheid voor impressie beneemt, dan brengt in den laten middag de straling van een helderen booglamp, de reflectie op de glimmerende straten, het pinkelen der druppels in zijn licht, opeens wat verkwikking. 't Is of pas met dat licht en met de helder-uitstralende winkelruiten levendigheid in de stad komt. Het asfalt is één glinstering van licht, waartegen de mensch-figuren zich scherper, zwarter afteekenen dan op den valen dag. Als zilveren strepen schitteren tusschen de regelmatige keien de rails, bij de wissels een sprekende ornamentiek vormend van lichte lijnen in een donker fond. Licht glinstert er langs de kantlijnen van een hek, van een stoep, van een monument, zoodat de omtrekken soms verrassend spreken.

Doch dit alles verkwikt maar even. De gedurigheid van den regen, het onafwendbare neersijpelen verkilt weer de stemming, zoodat er tenslotte alleen overblijft een grimmige verwensching van ons kliemerig klimaat.

Het is niet alleen door naturen met nurkschen aangeleg, dat deze „winter” grimmig verwenscht geworden is. Ook niet alleen door hen, die een winter slechts dan erkennen, als er vorst en sneeuw en ijs is. Tegenover die subjectieve meeningen staan objectieve bewijsgronden, dat de donkere maanden inderdaad onder de meest naargeestige behooren, die we in jaren gehad hebben. Uit de waarnemingen van het Koninklijk Meteorologisch Instituut over December en Januari blijkt, dat voortdurend de factoren die condensatie van den waterdamp, m.a.w. vorming van regen teweeg brengen, werkzaam waren. Steeds weer combineerden de atmosferische omstandigheden van luchtdruk, afkoeling enz. zich zoodanig, dat de waterdamp in de lucht, die we aldoor waarnamen als grijze wolken, verdichtte tot fijne droppeltjes, welke, al dalende, in grootte en gewicht toenamen en overeenkomstig met die grootte op ons neerzweefden als fijnen stofregen of striemden als felle buien. Steeds weer was de atmosferische toestand zoodanig, dat neerslag een noodwendig gevolg was. Met eentonigheid volgden de depressies elkaar op; telkens weer liep de wind in Ierland naar Zuid en Zuidoost, bij stijgende temperatuur, met veel regen en dalenden barometer. Meer behoefde dan niet gezegd te worden: 't was duidelijk, dat er weer iets aankwam. Doch niet alleen uit den beruchten Zuid-Westhoek regende het. Het regende uit het Oosten, het regende uit het Westen, het regende uit het Noorden. Aldoor weer kwam er een of andere factor in het spel, welke de droge vrieskou, die anders in dezen tijd uit het oosten „normaal” is, deed uitblijven; welke de weliswaar gure, doch droge Noorden Noordwesten winden nu hoogstens kil, doch vóór alles vochtig deden zijn.

De waarnemingen van het Meteorologisch Instituut leidden dan ook tot merkwaardige cijfers, cijfers, die in vergelijking tot den normalen toestand, nu,

Schnabelsc

Foto H. Berssenbrugge.

OVER REGEN.

BIJ DE MAASBRUG TE ROTTERDAM IN DEN REGENAVOND.

terwijl de regen-periode gedaan schijnt, 1) nog een lichte huivering wekken. Zoo gaf December voor De Bilt 106 m.M. neerslag, terwijl het normale cijfer voor die plaats is 63 m.M. Van de 31 dagen, die de laatste maand van het jaar telt, waren er slechts 2 „droog”; van de overige 29 waren er 17, waarop meer dan 1 m.M. neerslag viel. Wat, in verband met de mindere hevigheid van winterregen dan b.v. van zomerbuien, zeggen wil, dat er 17 dagen waren, waarop het gróóste deel van den dag verging in grauwen regen. Maar toch was, wat die grauweheid betreft, December niet zoo triest als Januari. De Bilt had in die maand slechts 27 uren zonneschijn in het gehéél. . . . De regenval was ruim het dubbele van de normale hoeveelheid en dat spreekt nog sterker, wanneer men in aanmerking neemt, dat in de tweede helft een korte periode van droge dagen intrad. Het meest abnormaal, wat zachtheid en wat regen betreft, was dan ook de periode 27 December tot 18 Januari. Over dat tijdvak is de normale regenval voor de Bilt 42 m.M. Nu werd er 108 m.M. opgeteekend en was de gemiddelde afwijking in de temperatuur liefst 4° C. naar boven toe! In dat tijdvak van 22 dagen, waren er 21 met meer dan 1 m.M. regen! Geen wonder dat er records werden genoteerd, zoowel voor December als voor Januari. Zoo is in den Haarlemmermeerpolder een grootere regenval geconstateerd in de koudste maand van het jaar, Januari, dan tot dusver ooit in die maand is waargenomen. Ook voor December was dit reeds opgeteekend: de regenmeter op de Cruquius wees over die maand 188.3 m.M. regen aan; het hoogste over December was tot nu toe: 170.3 m.M. te Venlo. Het gemiddelde is 63 m.M!

De gevolgen van al dien regen zijn niet uitgebleven. Al het regenwater toch van een groot deel van Europa moet, voor zoo verre het niet verdampt, door ons land afvloeien. En die verdamping is door den voortdurenden regenval vanzelf uiterst gering. Terwijl in voorjaar en zomer het plantenrijk door zijn bladtooi in staat is om veel regenwater op te houden en de weder-verdamping te bevorderen, zijn nu de velden en weiden leeg en egaal, druipt nu van de kale takken der boomen alle regen omlaag en verzadigt den grond overdadig, zoodat de molens en stoomgemalen alles in het werk moeten stellen om het water in den polder op peil te houden. De zachte temperatuur op het vasteland doet daar reeds nu sneeuw smelten. Dat en de regens ook daar zijn oorzaak, dat er „van boven” voor Rijn en Maas al maar „was” werd gemeld; dat rondom 's Hertogenbosch de landen onder water staan en de wegen zich alleen afteekenen door zwarte boomenrijen. En overal elders in ons lage land waren de wegen onbegaanbaar, herschepen in doorploegde modderpoelen.

De enorme waterhoeveelheid welke in een geheel jaar ons land, (gesteld het ware één uitgestrekte vlakte en er vonde geen verdamping of wegvloeiing plaats) zou bedekken met circa twee-derde meter water, wordt, tot in tienden van millimeters nauwkeurig, geregistreerd door den regenmeter. En niet alleen wat hoeveelheid betreft, doch zoodanig, dat het wisselend verloop is na te gaan zoowel van het zachte regentje, waarvan Annie Salomons dicht:

Uit donkergrijze wolkenlucht
Drupt langzaam suizelend de regen,
De kale boomen trillen zacht.

Stil wachtend staan de zwarte wegen.
als van de zware bui, die René de Clercq bezingt met:
Het giet, het giet gestadig,
Geen losse druppels meer,
Maar vast en ijzerdradig
Rechtreesemend en zeer.

1) Terwijl wij de laatste hand aan dit nummer leggen, Maandagmiddag, regent het gestadig door, en dat weer sinds eenige dagen. RED.

In een bak van bekende oppervakte, vrij opgesteld in de openlucht, wordt de regen opgevangen (zie de afb. op blz. 93). Bij hooge opstelling beschermt een net dien bak tegen opwaaiende vlagen. De neergeslagen regen vloeit af naar het toestel, waar een schrijvende wijzer langs een rol met bepaalde verdeelingen van dagen en uren loopt. Door middel van electrisch contact wordt de loop van den wijzer overeenkomstig den vallenden regen beïnvloed, zoodat voor elk uur van den dag de regenval kan worden waargenomen. Het verloop van een regendag, van een bui zelfs, is dus geheel te volgen. (Zie de afb. op blz. 95).

De waarnemingen in dezen geest strekken zich uit over vijf en tachtig stations in ons land. De resultaten daarvan zijn door Dr. Ch. Hartman samengebracht in een uitgave betreffende neerslag voor ons land, waaraan, niet alleen voor den meteoroloog, doch ook voor hen, die uitsluitend passief tegenover ons vochtige klimaat staan, zeer interessante beschouwingen en kaartjes zijn toegevoegd, gebaseerd op het gemiddelde der uitkomsten over een reeks van jaren. Van de toestemming om daaruit te mogen overnemen maken wij gaarne gebruik om enkele kaartjes (zie de volgende bladz.) en gevolgtrek-

kingen weer te geven, die een niet-gedachten, verrassenden kijk geven op enkele „regen-omstandigheden” voor ons land. Zoo blijkt b.v. dat, gerekend over een geheel jaar, de omstreken van Haarlem tot de natste streken van ons land behooren. Een groot gedeelte van de kuststrook van de Zuiderzee, zoomede Brabant, Zeeland en Zuid-Holland's kust heeft minder regen te verduren dan Noord-Holland, dan het droge Gelderland en Overijsel. Echter leide men daaruit niet af, dat het telkens weer in de genoemde streken meer of minder regent dan in de andere. Want voor elke maand weer is, overeenkomstig het jaargetij, de regenval, ook voor een bepaalde streek, varieerend. Zoo blijken Februari en April de maanden met den minsten neerslag te zijn, iets wat men zoo oppervlakkig niet vermoeden zou! Dat wil niet zeggen dat het in die maanden minder dikwijls regent dan b.v. in de zomermaanden. De cijfers toch wijzen op de hoeveelheid regen en een stortbui in Augustus van een kwartier kan meer water neerplassen dan een voorjaarsmotregentje van uren!

Foto C. Vreedenburgh. Jr

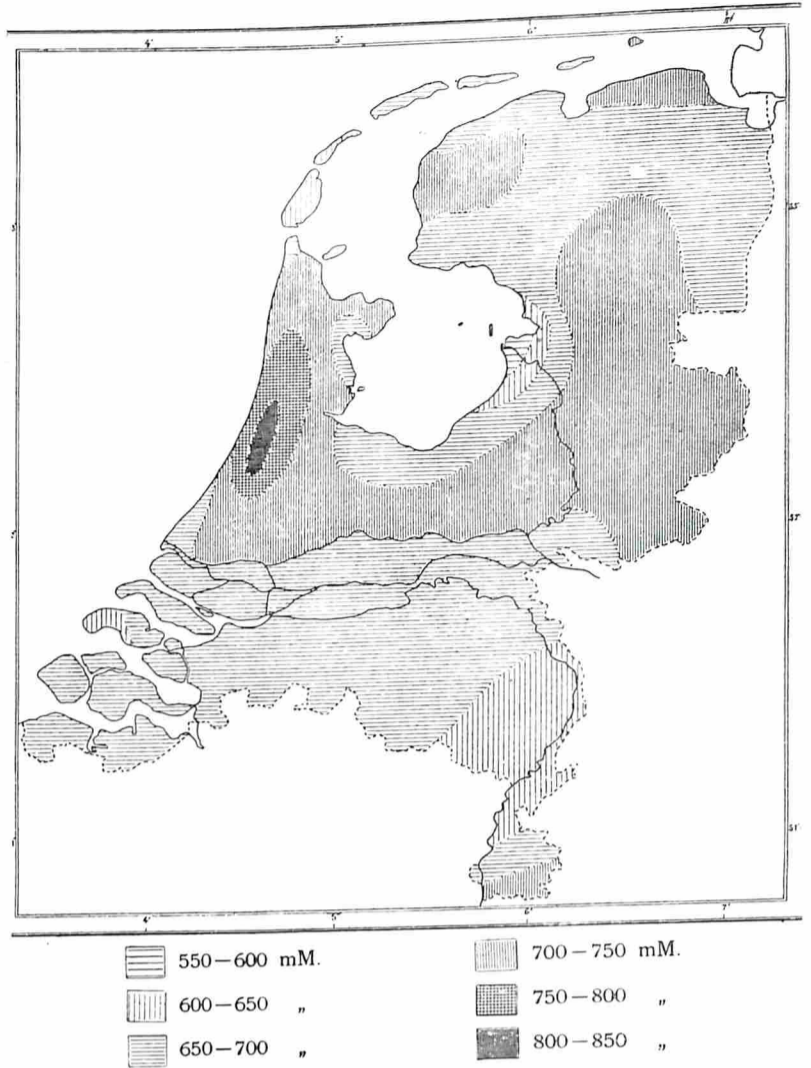
OVER REGEN. WINTER 1914—1915.

O, land van mest en mist, van vuilen kouden regen,
Vol zuns, onpeilbaar slijk en ondoorwaadbare wegen. . . .

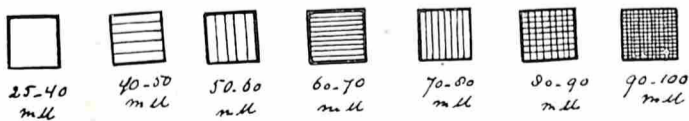
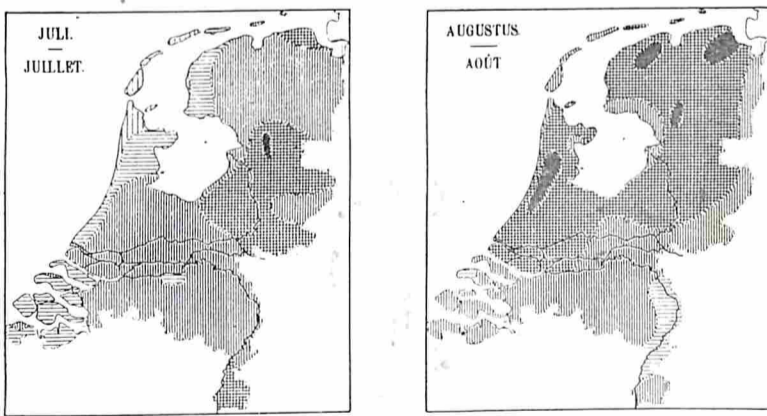
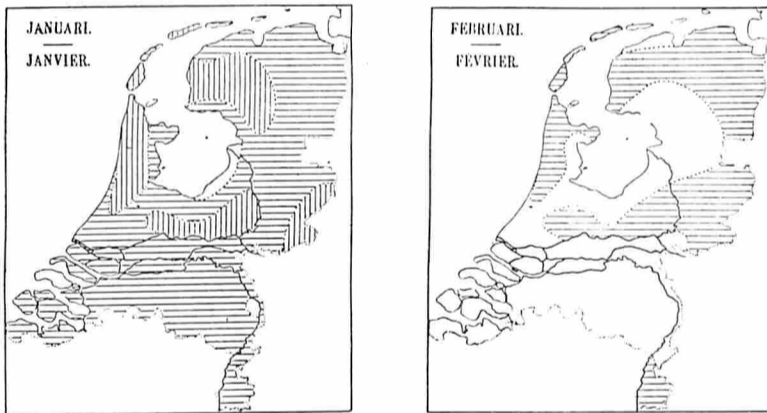
Hieronder volgt een en ander uit Dr. Hartman's beschouwing:
 „Als algemeen verschijnsel merken wij in de eerste plaats op een verminderden regenval onmiddellijk aan de kust, zoowel van Noord- als van Zuiderzee; aan de Oostkust der laatste, waar de vermindering meer dan 50 m.M. bedraagt, zelfs duidelijker merkbaar. Dit is een algemeen voorkomend verschijnsel dat samenhangt met de lagere zee-temperatuur in den zomer, waardoor stijgende luchtstromen en regenwolken zich bij voorkeur boven het land vormen, terwijl bij de heerschende westelijke winden de Westkusten van de wolkenvorming nog geen deel krijgen en een zuiver zeeklimaat vertoonen. Dezelfde oorzaak moet leiden tot een vermeerderden regenval in een strook achter de kust, welken wij vooral in Zuid- en Noord-Holland en in Friesland waarnemen. Een tweede oorzaak voor vermeerderden regenval is de vermeerderde wrijving, die de wind boven het land ondervindt, en die des te sterker wordt, naarmate het terrein meer oneffen is: de meerdere wrijving veroorzaakt sterkere afwijking van den wind naar den kant der lage drukking, waardoor een stuwing en opstijging van de lucht volgt. De betrekkelijk hooge regenval in den omtrek van den Haarlemmermeerpolder en bij Alkmaar, waar de afwijking meer dan 30 m.M. bedraagt, staat dus in verband met de hooge duinreeks, die zich ten Westen van dit gebied bevindt. Voor deze verklaring pleit, dat die vermeerderde regenval het duidelijkst voor den dag komt in Augustus, en in de maanden October tot Maart, wanneer westelijke en zuidwestelijke winden hier te lande talrijk zijn; en vrijwel ontbreekt in het voorjaar, wanneer noordelijke winden hier overheerschen. In dien tijd, waarin de wind met bijzonder vochtig is, wordt de regenval meer beheerscht door de toeneming van temperatuur naar het Zuidoosten, en beginnen de warmte-onweders hun rol te spelen, die bij voorkeur daar optreden, waar de aard van den bodem een groote verhitting door de zonnestralen mogelijk maakt — dat is op de groote zand- en heidevlakken van het Gooi, de Veluwe, Drente en Noord-Brabant. Maar aangezien onze zomers ook rijk zijn aan depressies met betrekkelijk koel weer, dat regen met onweer brengt, speelt vooral ook in Augustus het kust-effect zijn rol, al bereikt dit zijn grootste waarde in October, de maand die ook het rijkst is aan storm-onweders.

Naast de langzame afneming van regen in het algemeen met verwijdering van de zee moet ten slotte nog de invloed van de verheffing van den bodem genoemd worden, die zich bijna alleen in Zuid-Limburg doet gevoelen, waar een verhooging van het jaargemiddelde ten opzichte van Brabant en Noord-Limburg met 50 à 100 m.M. aan deze oorzaak moet worden toegeschreven.

De samenwerking van bovengenoemde factoren maakt, dat de verdeling van den regen over het jaar nog vrij groote verschillen

OVER REGEN.
 GEMIDDELDE REGENVAL VOOR VERSCHILLENDE STREKEN
 VAN ONS LAND OVER EEN GEHEEL JAAR.
 Uit Dr. Hartman's „Klimaat van Nederland”.

OVER REGEN.
 REGENKAARTJE VAN GEMIDDELDE REGENVAL IN
 VERSCHILLENDE MAANDEN.

Uit Dr. Hartman's „Klimaat van Nederland”.

vertoont. De minima vallen bijna overal in Februari of April. Bij het Februari-minimum zal de lage zeetemperatuur in die maand wel de hoofdrol spelen; in April zijn het de bovengenoemde vrij droge, noordelijke winden, die vooral in het Noorden droogte brengen. De maxima komen voor in Juli, Augustus en October. In Juli zijn de warmte-onweders de oorzaak, het sterkst ontwikkeld op de Veluwe en wat ten Oosten daarvan ligt en in Zuid-Limburg, waar de verheffing van den bodem medewerkt. In Augustus brengen regen- en onweersbuien den meesten regen neer in de nabijheid van de zee; het Augustus-maximum wordt dus aangetroffen in een breede strook achter de kust. Het October-maximum wordt als gezegd door het kust-effect veroorzaakt en komt dus het sterkst te voorschijn in de smalle strook achter de Hollandsche hooge duinreeks.

Het behoeft nauwelijks gezegd te worden dat de regenval in de overige maanden, die tusschen de hier besproken uiterste waarden gelegen is, zijn natuurlijke verklaring vindt in de min of meer geleidelijke af- en toename van den invloed der bovengenoemde factoren, in samenwerking met den invloed van den jaarlijkschen gang in de luchttemperatuur en van dienzelfden gang in de temperatuur van het zeewater, die ruim een maand bij dien van de lucht achterblijft. Alleen voor September, die bijna overal een betrekkelijk minimum vertoont, mag nog even op den invloed van de fraai-weer-perioden met hooge luchtdrukking en oostelijke wind gewezen worden, waaraan de nazomer in onze streken zijn goeden naam te danken heeft”.

Naast de wetenschappelijke waarde heeft de registratie van den neerslag nog een practische beteekenis, die b.v. vooral uitkomt voor een haven- en handelsstad als Rotterdam. In geschillen betreffende lossen, laden, stuwen, opslag van koopwaren enz. is regen dikwijls een punt van strijd tusschen de partijen en een factor van beteekenis voor den uitslag van het geschil. De diagrammen van den regenmeter worden dan als zwijgende, betrouwbare getuigen geraadpleegd en aan hen is dikwijls de beslissing in een belangrijk proces.

* * *

De zon heeft geschenen, twee dagen achtereens aan een wolkeloozen hemel... Zal Februari haar „gemiddelde” gelijk blijven en een van de droogste maanden zijn, dubbel welkom na al dien regen? Of zullen we ook van haar moeten zeggen:

Daar is alleen de donk're hemel.
 En 't droppelt... en het regent weer... 1)

Overneming verboden.

1) Vermoedelijk het laatste.

RED.

C. V. JR.

BUITEN.

(Vervolg).

FIE zich half oprichtend, kroop naar Gijsje toe. De mededingster! Ja, doch eene die ze de hand kuste, over-dankbaar. Ze begreep, voor welk gevaar die 'r wellicht had behoed. O, 'r leven lang zou ze 't niet vergeten. Op zoo een kòn je niet jaloersch zijn. 'n Hooger wezen wekte enkel je bewondering.

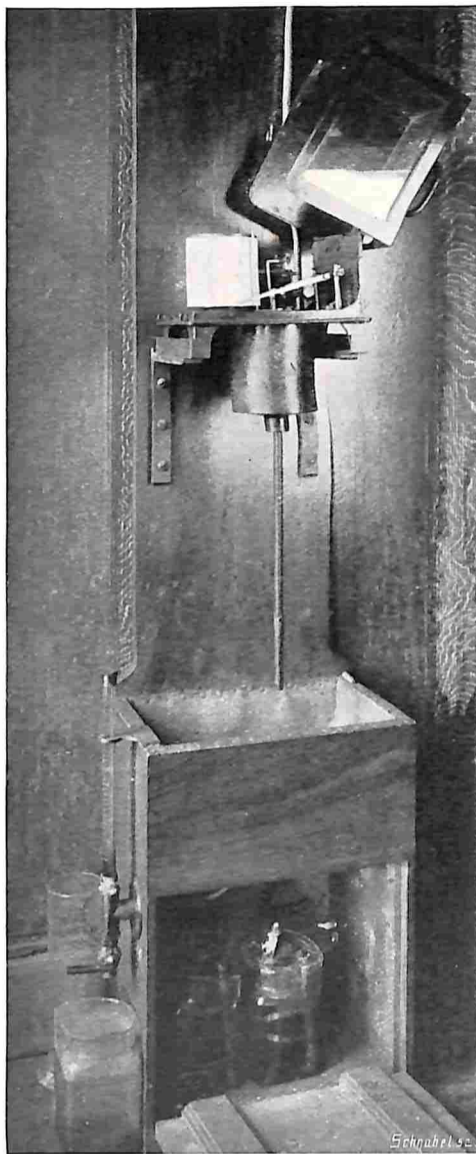
Haast beschaamd wendde Gijsje zich van Bremer af. Was 'r gedrag wel jonkvrouwelijk geweest, vroeg ze zich met vreeze. En had ze zich niet verraden tegen... Piet? Met gebogen hoofd keerde ze zich om, liep zwijgend langs de bakkers-vrouw, wier kus ze niet eens gevoeld had. 't Bonsde aan 'r slapen. Wat voor vreeslijks had ze van Bremer's huis afgeweerd? Had ze 'n mòdie daad verricht? Ze wankelde. Alles draaide voor 'r oogen. Ze zag niets dan 'n ondoordringbaar grijs. En benauwd dat ze werd, afschuwelijk! Doch ze herstelde zich. Als in 'n nevel zag ze Jaap de Jong aan z'n hek staan. Als ze nog maar zóó ver kon komen, ja dan, dan... Ze strekte de armen uit, gaf 'n kreun. De Jong liep op 'r toe, verwonderd. Daar viel ze. En de zwakke zieke ving 'r op in z'n bevende armen, drukte 'r vaderlijk aan z'n krachtlooze borst, die moeilijk hijgde met 'n vreemd bij-geluid. Die steun van den levens-wrakke bracht 'r weer wat tot zichzelf. Ze hief 't hoofd op, staarde. Maar die benauwdheid wou niet wijken! 't Angst-zweet brak 'r uit. Ging ze sterven? Nu werd 't wit voor 'r oogen. En ze begon te hoesten, eerst met kuchjes, dan al erger en erger, tot 'r heele lichaam schokte, of 't door 'n innerlijken storm heftig bewogen werd. De Jong hield 'r zoo goed mogelijk vast, zelf door 'n siddering bevangen, welke 'm bijkans omverwierp. Die hoest, dat schokken! Hij kende dat! O, al te goed! Arme, arme Gijsje! Werd ze 't slachtoffer van 'r verplegen? De dokter had gewaarschuwd. Hij wist 't, had er op aangedrongen, dat ze 'r plaats ruimte voor 'n ander. Maar ze had niet gewild, wat-ie ook zei. Blèef ze er in? 'r Oogen puilden, ze scheen stikkens nabij. O, daar kwam 't, het ergste! Kon-ie het hoofd maar afwenden! Doch nee, nu moest *hij* helpen, als 'n...man. Krampachtig wrong Gijsje zich tegen 'm aan. Dan, eindelijk, kwam de verlossing, de gruwelijke. Had-ie goed gezien? Ja, 't kleurde, rood. 'n Wrange trek versmarte 'r was-bleek gezicht tot 'n zeer droeve klacht. Zelf kreeg-ie 'n weeën smaak in den mond, den bekenden! Ze had bloed opgegeven, Gijsje.

Wie óók bloed voor zich zag, was Rotte. Dat mes! In de bakkerij, toen Bremer spelend op 'm toetrad, had-ie al 't visioen gehad van iets ontzettends. Nu was 't bijna werkelijkheid geworden, vlak voor z'n oogen. Hoe weinig had 't niet gescheeld, of er was 'n moord begaan? 'n Moord, in Bladerveel! Ja, als die dorpers loskwamen, stonden ze voor niets. Dan waren ze nog gevaarlijker dan 't volk uit de steden. 't Leek wel vredig in zoo'n dorp, maar onder de oppervlakte woelden hartstochten van groote giftigheid. Hij had 't gezien, gezien! Mocht-ie 't als 'n waarschuwing beschouwen?

Gelukkig, Bremer was naar binnen gegaan, met z'n vrouw. 'n Kordaat meisje, die „heilige” van Pieks! De moeder mocht 'n heks zijn, de dochter was 'n engel.

Nog geheel overstuur, aarzelde Rotte, of 't wel geraden voor 'm was, z'n kamer weer te betreden. Hij had er immers geen recht op! Binnenkort kon 't uit komen en wie wist, hoe Bremer 't dan opnam! 'n Reus, met handen aan z'n lijf als blokken en die er geen been in zag, 't mes te grijpen, dat als 'n vlijm door de beschuit-bollen sneed! Nee, hij ging niet meer naar binnen. Den Booze mocht je niet verzoeken.

Rotte stond al bij de stokrozen aan 't eind van 't kiezelpad. Had-ie niet iets vergeten? Hij dacht na, wreef zich over 't voorhoofd, snuivend. O, ja, den Tijhoff! Maar, nee, daar had-ie nu geen moed toe. Later misschien. Misschien ook nooit. Dat Bladerveel, 't benauwde 'm, niet te

OVER REGEN.
DE REGENMETER, WELKE DE
REGENVAL AANWIJST OP DE ROL.

Rasch, van wien, ten eventueelen verkoop, steeds meesterstukjes van groen-kunst in 't eetzaaltje van 't logement te prijken hingen, waar ook z'n élève zoo gelukkig geëxposeerd had, werd door Velder van 't evenement in kennis gesteld. Met 'n uitroep van opperste verbazing haalde de wildeman beide handen door z'n al wat lengende haren. „Onze Rothschild!” schreeuwde-ie, dat de heele *Erwetendop* er van weergalmd. „Elisabeth! Hoor us! 'n Wonder!” Vervolgens was-ie met z'n zevenmijls-passen naar Rotte gestapt, die zich, in den roes van z'n succes, 'n glas sherry in Velder's établissement permitteerde en hij had 'm met moorddadig hartelijke handdrukken gefeliciteerd. „Rembrandt!” sten-

Foto C. Vreedenburgh.

OVER REGEN.
DE OPVANGBAK VAN DEN REGENMETER, DOOR EEN NET TEGEN VLAGEN BESCHERMD.

zeggen! 't Werd gaandeweg hoog tijd, dat-ie er uit vandaan kwam.

Met z'n gehaasten stap de belommerde laan nemend, welke 'm in weinige minuten naar 't huisje van de Rosebrand's voerde, keek-ie nog even in de verte op den rug van vrouw Pieks. Die had blijkbaar niets gemerkt van 't ongeval bij Bremer. Onbeweeglijk tuurde ze naar 't onafgebroken boonenplukken van 'r zoons.

„Mij zal je niet plukken, zwarte Bet”, meesmulde Rotte, z'n tred nog versnellend. Ja, als ze 'r oogen den anderen kant uit hield, was-ie heel wat mans. 'n Tweede gevaar, waaraan-ie vandaan ontsnapt was!

IX.

„Nou ja, u wil 't natuurlijk niet kwijt”, had Velder gezegd.

Toen was Rotte nog zenuwachtiger gaan doen dan anders. Hij had blazend heen en weer geloopt langs het café-biljart, was daarop met de ballen gaan smijten, om z'n emotie te verbergen. En eindelijk had-ie met bibberwangen, zóó schokte 'm de hoop op 'n onverwacht zoet winstje, losjes opgeworpen: „Ach, 'k zou al niet weten, waarom niet. Als ik er iemand 'n plezier mee doe!”

Eerst had Velder daar niets van begrepen. 'n Meneer Rotte, die z'n eigen liefhebberijwerk verkocht? 'n Grapje misschien? Doch de persoon in kwestie deed zóó ernstig, al nam hij den schijn aan, 't geval lachend te behandelen, dat de hotelhouder aan z'n bedoeling niet meer kon twijfelen. Enfin, als meneer Rotte wilde? „Zeker, zeker!” schudde die ondubbelzinnig het hoofd. Ah, toen ging Velder een licht op! Er kwam ijdelheid bij in 't spel. Ja, wat gaf die schatrijke Amsterdammer om de zestig popjes, welke een gast van het hotelletje voor zijn „Pomp met zonnebloem” geboden had! Nee, 't geheim zat hem daarin, dat de dilettant-kladder zich gestreeld voelde door de aandacht, welke men aan z'n werk schonk. Het kreeg... waarde! O, om 't prijsje, dat-ie er voor maakte, haalde die natuurlijk de schouders op. Misschien gaf-ie 't wel aan „Armenzorg”. Zulke geld-lui hadden van die origineele ideeën.

torde-ie, alsof ook de wolken getuigen moesten zijn van den roem van z'n leerling. „Wat heb 'k je gezegd? Die pomp, daar zit wat in! Maar dat lap je 'm niet meer, hoor? Je doet me 'n concurrentie aan, 'n schandaal! En je werkt beneden den prijs. Dat komt er van, als je dilettanten in 't artisten-gild haalt! Onderkruiper! En meer als de helft van de pomp is van mij. Eerlijk deelen, m'n brave!”

Rotte grinnikte genoeglijk. Rasch kon 'n glas sherry krijgen, meer niet. 't Was 'm toch al aan 't hart gegaan, dat-ie den logement-houder de gebruikelijke 20 % had moeten laten. Op die manier bleef er niets over van z'n ongedacht fortuintje.

„Ha, dacht je, dat je er zóó afkwam?” gaf Lord Spinazie 'm 'n overdreven vriendschappelijken slag op den schouder. „'n Piek fijn dineetje zet je ons voor, hier in 't hotel. 'n Idée, hè? Wat?”

Van Rotte's ééne oog was niets meer zichtbaar. Hij peinsde. 'n Fijn diner? Hm, daar was-ie niet vies van. Als-ie zich dat eens gunde? Hij mocht trouwens z'n goeden Bladerveelschen vrienden wel eens 'n tegenbeleefdheid bewijzen! Hij kon er eigenlijk niet van af! Doch wat bleef er van de 48 guldentjes dan nog in z'n ontoonbaar oude portemonnaie? Ach, dat kwam later terecht. Velder schreef 't natuurlijk wel op.

Zoo was tot 'n kleinen feest-maaltijd in 't eenvoudige hotel besloten. „'n Reuzen-fuif!” had Lord Spinazie, aan wie 't maar hooren wilde, verkondigd. Hij maakte onbewust reclame voor „de bloem van de Keizersgracht”. De eerbied voor diens persoon steeg er nog aanmerkelijk door.

„We gaan morgen uit eten”, had mevrouw Rotte met 'n be-nepen lachje vrouw Rosebrand ingelicht.

„Zoo, zoo?” schudde die 't hoofd. Nee, maar, dat was 'n gebeurtenis! Meneer Rotte, die anders nooit niks van drukte moest hebben, op 't diner! Daar stak meer achter! D'r werd iets achter d'r rug bekonkeld, waar ze 't hare van wou weten. Velder! Dát vertrouwde ze 't allerminst.

„Enne bij Velder, zeg je zoo?” polsde Ant, die popelde.

„Ja, ja”, pruttelde Rotte in z'n sas. Hij was net binnengekomen, mengde zich dadelijk in 't gesprek. Misschien kwam-ie juist nog bijtijds. Die vrouw van 'm schoot altijd bokken! En breed liet-ie er op volgen, terwijl-ie naar frissche lucht scheen te happen voor z'n altijd hunkerende longen:

„Ik heb 'n, hm, meesterwerk aangekocht van meneer Rasch. Zoiets moet je met 'n feestelijkheidje besluiten, niet?”

Wim Rotte keek verwonderd op. 'n Streng blik echter van pa, die nu bei z'n oogen sperde, deed 'm zwijgen als 'n echte, nette jongeheer. 't Raakte 'm trouwens ook niet, wat pa vrouw Rosebrand wijsmaakte. 't Voornaamste was, dat-ie lekker uit eten ging. Hij herinnerde zich den tijd niet, dat dát gebeurd was.

Ant knikte zoetsappig. O, zat 'm daàr de kneep? Ja, die Rasch was 'n slimmerd. Die sloeg er 'n aardig duitje uit, kon je gerust gelooven. Zou 't van Velder dus niets zijn? Kom, liet ze op den man af vragen. Met recht-door-zee schoot je soms nog 't beste op.

„En wanneer koop-ie nou us wat van mijn an?” vroeg ze, zogenoemd gekscherend, maar toch op 'n toon, dat Rotte wel antwoorden moest.

Diè sperde z'n oogen nog wijder dan ze al stonden. Hij moest oppassen, of hij raakte ze kwijt.

„Van jou?” sprak-ie, wezenlijk verbaasd.

„Joà. Of neem-ie dat lappie grond van Velder?” wond Ant er langer geen doekjes om.

„O!” Nu begreep-ie. Tsa, tsa, de Rosebrand's wilden 'n beslissing? Ze hadden er langzamerhand 't recht op. Hoelang liet-ie ze nu al in onzekerheid? Ook boeren waren menschen.

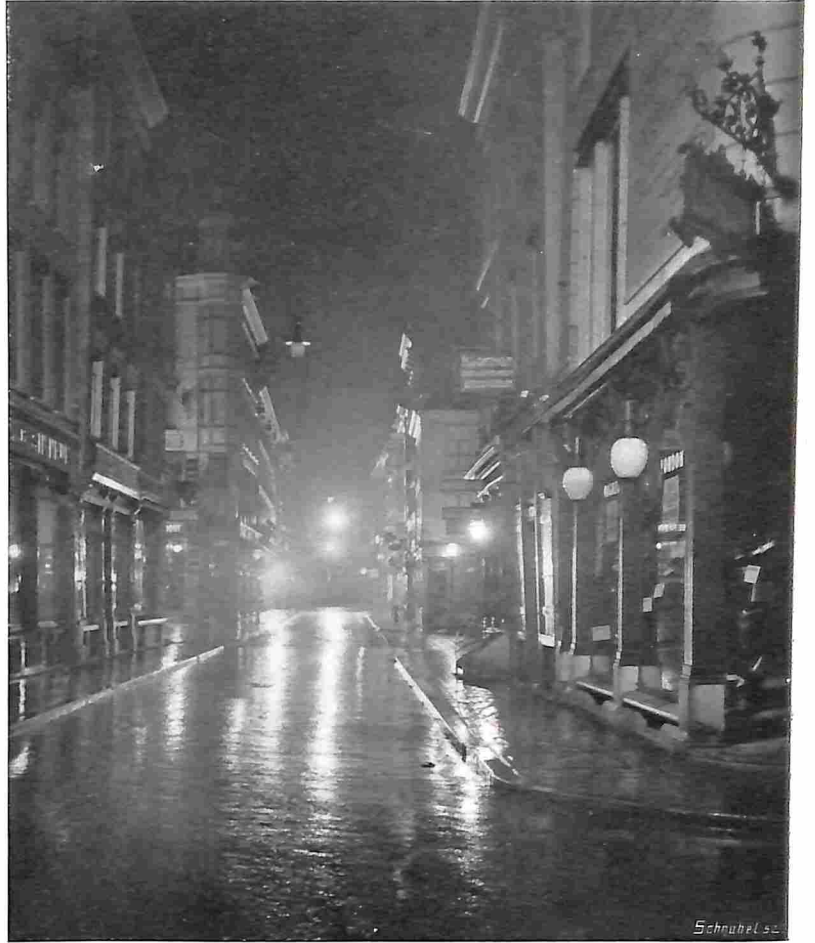

Foto H. Berssenbrugge.

OVER REGEN.

REGENSTRAAT MET LICHTREFLEXEN ALS EENIGE LEVENDIGHEID.

„Nee”, verklaarde-ie geruststellend en hij klopte Ant op den rondenden dikken rug. „Ik blijf d'r bij. Die vent zeurt wel aan m'n hoofd, maar 'k heb m'n zin nu eenmaal op jullie hutje gezet. Daar kom 'k elk jaar 'n paar weekjes uitblazen als 'n eenvoudige burgerman, dien niemand kent. Dat is toch maar 't eenige ware. Morgen beklinken we de zaak. Goed, moeder?”

Of „moeder” 't goed vnd? Ant zei niet veel, doch de triomf stond op 'r bolle kootjes te lezen. 'n Echt trouwe kerel, die Amsterdammer! 'n Rare vent, maar eerlijk. . . . als z'n goud.

'n Weinig beschaamd voor z'n vrouw en 't zoontje, borg Rotte zich met z'n occarina op in 't kleine kabinet. De knagingen van z'n geweten moest-ie wegblazen in hartverscheurende tonen. Geen week hield ie 't meer uit in Bladerveel!

Nieuwe beproevingen wachtten 'm den volgenden dag, den dag van 't diner. 't Leek wel, of er 'n complot rond 'm werd gesmeed. Eerst had-ie 'n langdurige onderhandeling met Kees, die z'n huisje zoo duur mogelijk zocht te verkoopen. Ant en Cornelia waren er bij aanwezig. Weinig scheelde 't, of ook de hit, Kobus, moest er bij tegenwoordig zijn! Ten slotte werden ze 't eens. De notaris had een en ander nog slechts te bekrachtigen.

Daarop volgde de heftigste aanslag op z'n beurs — 't waardelooze voorwerp moest eens weten! — welken-ie gedurende z'n heele verblijf te Bladerveel te verduren had. 't Was blijkbaar afgesproken werk.

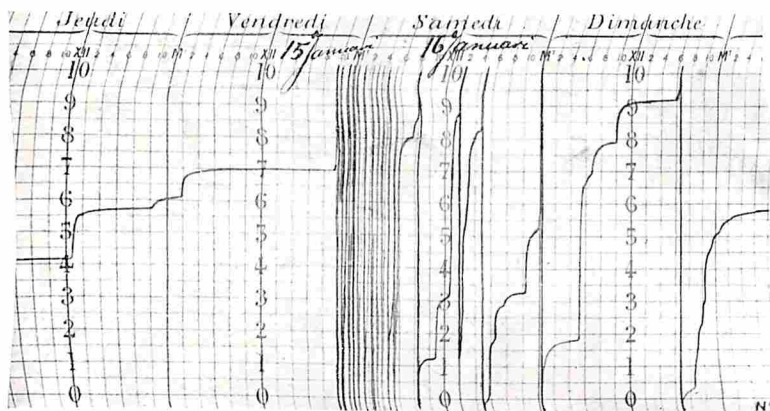
Kwart over vijf vonden de Rotte's in 't établissement „Velder” behalve de twee Rassenen, ook den vader van Elisabeth. Die dronk heel onschuldig 'n bittertje, moest over 'n half uur weer weg. In die korte spanne tijds ontwikkelde de man echter 'n werkzaamheid, waarmee-ie Rotte gansch overrompelde. In 't praten traag, was ie overigens zóó doortastend, dat de Amsterdammer niet tegen 'm opkon. Hij had opgerolde papieren bij zich, waarop 'n plattegrond en 'n keurige villa stonden afgebeeld met meer boomen er om heen, dan je in heel 't dorp kon vinden. Terwijl-ie dat alles ontplooid, aanwees en expliceerde, woelde-ie met vijf vingers, stomp alsof de toppen ontbraken, in z'n zeemansachtigen krullebaard. Ook schrapte en lijnde en tikte-ie voortdurend met 'n driekantig potlood, dat er hoogst eigenwijs uitzag. Z'n plankrug scheen van 't allerbeste hout, dat ooit door z'n zaak was afgeleverd. Zóó'n vlijtige „timmerdoos” had Rotte nog nimmer mee-gemaakt. Vóór-ie 't wist, had die 'm 'n villa kant en klaar aangesmeerd, 'n zeer riant gebouw met zóóveel luiken, zóó-

Foto H. Berssenbrugge.

OVER REGEN.

STILLE WACHTERS IN DEN TRIESTEN REGEN-AVOND.

OVER REGEN.

DE AANTEEKENING VAN DEN REGENMETER.

Het blad is in de lengte verdeeld in dagen en uren; in de hoogte in deelen, die overeenkomen met 10den van m.M. regenval. Horizontale aantekening duidt op droogte; verticale op regen. Hoe dichter op elkaar, hoe heviger de regen.

veel ramen, zóóveel trappen — de nieuwe eigenaar duizelde er van! — geprijsd en al 'n Handdruk als van ijzer, waaraan-ie zich met moeite ontwong, kreeg-ie op den koop toe. Alweer 'n zaakje voor den notaris! Z'n papieren voorzichtig oprollend, dronk de doorzettende vader der schoone Elisabeth haastig z'n bittertje uit en kon nog net de tram halen. Wat zou moeder de vrouw blij zijn! Die schoonzoon van 'm viel 'm mee. 'n Klantje als die op den kop had getikt! Artisten konden voor 'n keer toch ook wel practisch zijn.

Rotte veegde zich de droppels van 't gelaat. Dat was duivels gauw in z'n werk gegaan! „Zat 'k ook maar in die tram”, dacht-ie met 'n zucht. „Waar moet dat op uit loopen?”

Z'n aankopen wiesen dien avond onrustbarend. Bij 'n villa hoorde grond. Dat sprak! Alleen luchtkasteelen konden daar buiten. Zulke hoog-vliegerij was echter niets voor den soliden timmermansbaas met 't driekantige potlood. Dus werd Rotte 't eindelijk eens met Velder. De lap grond vlak over 't hotel; mooier gelegen kon 't niet. De gastheer liet champagne aanrukken. Wanneer je de bloemetjes tòch buiten zette, moest je 't goèd doen.

„Op je Zomer”, klonk Rotte brutaal. Hij was nu door alles heen, stond voor niets meer. Rasch had beloofd, nog iets aan 't schilderij te zullen veranderen. Dan werd 't z'n eigendom. Als 'n echte Maecenas had de „verzamelaar” niet dat op den prijs afgedongen.

„Op onze klassieke godin!” hief Rotte andermaal 't glas omhoog. 't Uitmuntende dineetje, de goede wijnen waren 'm naar 't hoofd gestegen. Hij zag de heele wereld in 'n roes, voelde zich 'n oogenblik waarlijk den persoon, dien-ie voorstelde. De schoone Elisabeth dronk 'm aanmoedigend toe. Wat 'n vrouw, wat 'n vrouw! Vergeleek zijn Eef daar eens bij! Ze zat aan tafel, of ze geen tien kon tellen. 'n Huishoudster, ach! Nee, dan zij! Zooals ze dien verzengenden groenen Zomer van den wildeman vulde! Hij had haar Eva-gestalte mogen aanschouwen in al haar overweldigende schoonheid, zij 't ook afgebeeld. Die illusie nam-ie tenminste mee uit Bladerveel, konden ze 'm niet ontnemen. Hij was rijk, rijk!

Toen Velder z'n gezelschap om 'n uur of elf uitliet, was de heer Rotte hoogst onvast ter been. Zenuwen! „Dat schilderijtje zal 'm duur uitkomen”, maakte de hotel-houder bij zichzelf de rekening op. Die presenteerde-ie dezer dagen wel. Eerst diende dat akkefietje met den notaris in orde gemaakt te worden. Met zoo'n tabaks-man was 't nog eens breed zaken-doen!

(Wordt vervolgd).

JOH. W. BROEDELET.

IETS NIEUWS OP HET GEBIED VAN TROEPENLOGIES.

WIE per trein, halverwege Haarlem en Amsterdam het zoo treffend juist genoemde Halfweg voorbijstoomt — en een ieder die tusschen genoemde twee plaatsen spoort, moèt er voorbij — zal op het noordelijk van de spoorbaan gelegen veld behalve de oude bekende troepenloods een aantal kersversch daar opgetrokken barakken zien. Door het spiksplinternieuwe hout, nog niet geschilderd, springen deze barakken u, zooals men dat noemt, dadelijk in het oog. Onder de medereizigers zijn het slechts de verstokte dagbladlezers en slapers, die in zoo'n bevreedende witte nieuwigheid, zoo opvallend in het min of meer groene landschap, geen belang stellen. En wie niet te deftig is om in den spoorwagen met een vreemden buurman een woord of wat te kikken, vraagt al gauw, wat dat voor loodsen zijn. Dat ze voor de soldaten zijn bestemd, klinkt het antwoord en men is hiermede natuurlijk tevreden; de weetgierigheid is met dit antwoord gestild; loodsen voor de soldaten dus. We wisten het nu en het had ons verder niks niemendal kunnen schelen, wanneer een der medereizigers, die tot dan toe gezwegen had, niet plotseling uit zijn slof geschoten was met het bericht dat deze nieuwe houten gebouwen maar niet zulke gewone troepenloodsen waren, maar

klinkklare nouveauté's, zooals ze daar stonden. Het rechte wist de heer er ook niet van, maar deze loodsen waren de toepassing van een nieuwe vinding op het gebied van troepenlogies. „Als ik het wel heb” zei hij, „is er op een van de loodsen een bord aangebracht, daar zal het wel opstaan wat het is”. We keken naar buiten en zagen werkelijk een bord met vele letters; maar onze pratende evennaaste had zoolang onze aandacht in beslag genomen, dat wij reeds te ver voorbij waren, om de letters op het reclamebord nog te kunnen ontcijferen (indien men bij letters van ontcijferen spreken mag). Wij stoomden voort en praatten niet meer over deze aangelegenheid, noch over eenige andere zaak; zwijgend bereikten we Haarlem.

Wat mij aangaat, mijne nieuwsgierigheid en belangstelling, bemoeizucht, of hoe men het noemen wil, deed mij op den terugreis afstappen om, zoo mogelijk, de barakken in oogenschouw te nemen! En ik slaagde daarin zeer tot mijn genoegen, daar ik op het terrein zelf de noodige voorlichting vond.

De loodsen op zichzelf zijn het 'm niet zoozeer. Het is de inrichting der loodsen die het 'm doet. Ze zijn namelijk gemeubeld met de opklapbare soldatenbedden, die behalve bedden ook nog om zoo te zeggen een complete huiskamer-meubilering zijn, een eveneens opklapbare meubilering: tafels en banken. Het is een lieve lust. Als je uitgeslagen bent, rol je even je bedje op, geeft het ledikant een zetje en het staat recht op overeind tegen den muur; als met tooverslag (is zoo de term niet in boeiende romans) verrijst onder het opgeklapte bed, of liever: niet eronder, want het bed is er niet meer, opgelost als het is in den wand, — verrijst, beter gezegd op de plaats waar eens uw bed was, een tafel. Hocus pocus. Een tafel... allemaal goed en wel. Een tafel. Maar aan een tafel moet je zitten. Een tafel zonder stoelen of banken is geen tafel. Ook hierin is voorzien; een secondekorte greep doet u een bank als uit het niet te voorschijn goo- chelen. Een tweede secondekorte greep, en ook aan de andere zijde der tafel doemt een bank op. Accoord! Neem plaats, neem plaats. Mag ik u verzoeken. Doe of u thuis was, en wat zal het wezen? Tast gerust toe, want wanneer uw welvoorzienige maag u opnieuw tot rust mocht nopen, behoeft ge niet ver te loopen. Een handgreep boven u en uw bed daalt neer over uw verza- digde loome kersenpit: ge hebt nu slechts te maken, dat ge bijtijds eronder uit bent, om wanneer het staat, u erop te legeren gelijk een vorst.

Ik hoop, dat ik het u aan uw verstand brengen kan, hoe dat in elkaar zit met die geheimzinnige bedden-tafels-banken-won- deren. Eerlijk gezegd, geloof ik dat het niet zoo moeilijk om te begrijpen wezen zal, want deze mysteriën zijn eigenlijk doodeen- voudige dingen. Doodeenvoudig... nu ze er eenmaal zijn; het is het ei van Columbus. De firma „Visser's Landbouwkantoor” te Amsterdam heeft deze soldatenbedden ontworpen, en levert ze

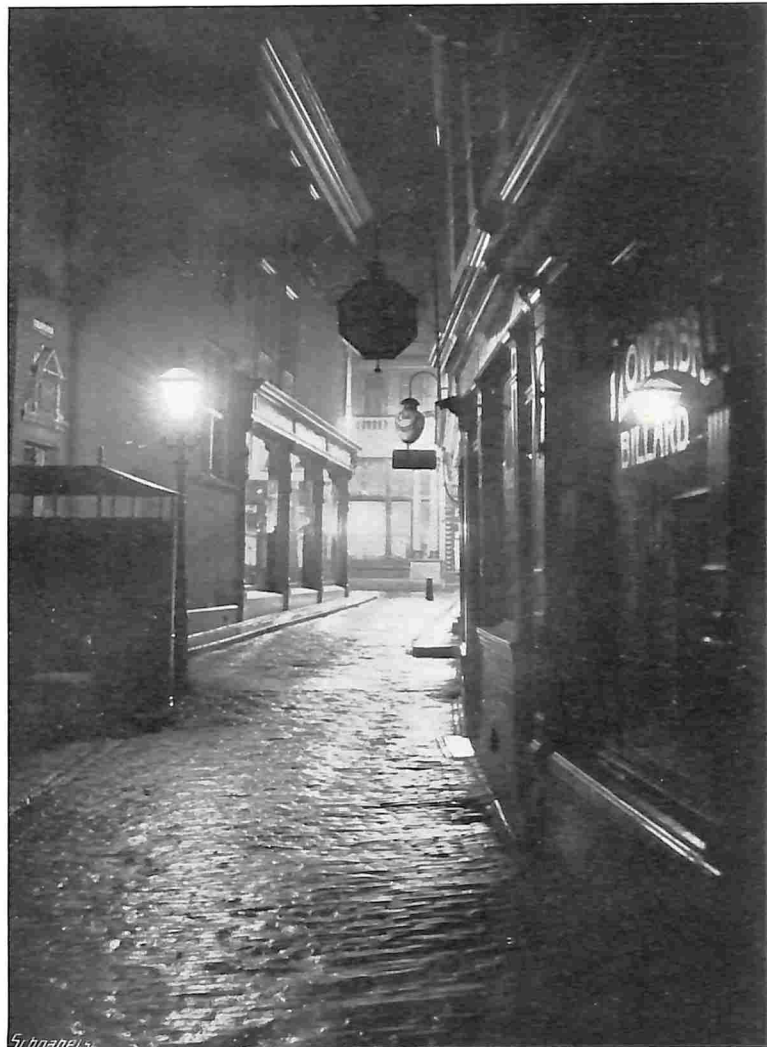

Foto H. Berssenbrugge.

OVER REGEN.

STADSSTRAATJE IN DEN REGEN-AVOND, STIL EN VERLATEN.

op verscheidene plaatsen in groote aantallen voor de militairen af, met de loodsen erbij.

Aan de wanden der loodsen en aan weerszijden van een rij palen middenin zijn naast elkander stevige houten stellinkjes getimmerd, van planken voorzien. Bevestigd in de opstaande latten van deze houten stellinkjes staan ijzeren ramen op ijzeren pooten. Zulk een ijzeren raam is door een middenstaaf in tweeën gedeeld, en over elk der twee helften is een zeildoek gespannen. Deze zeildoeken kunnen van de zijkanten worden losgemaakt, opgerold en vastgebonden aan den middenstaaf. Elk dezer zeildoeken vormt met een kussen en dekens een goede ligging, zonder dat een stroozak of matras er op noodig is. Op zulk een ijzeren raam slapen dus twee mannen. Een tweede ijzeren raam, hooger in de opstaande latten bevestigd, rust eveneens op twee ijzeren pooten, sluitend op het andere. Deze dubbele bedden bieden dus plaats voor twee maal twee menschen boven elkaar. Onder het bovenbed hangt een breede tafelp plank, aan de wandzijde eveneens rustend in het houten stellinkje. Deze tafel kan worden losgehaakt, en gelegd op de ijzeren dragers, welke op het onderste bedraam bevestigd zijn. De zeildoeken slaapplaatsen van de onder- en de bovenbedden worden nu aan de buitenzijden losgemaakt, opgerold en aan de middenstaven van die ramen vastgebonden. Daarna wordt het bovenste bedraam omhoog gebracht, in een lager inkeping der latten dan waarin het daareven stond geschoven, en opgeklapt tegen het stellinkje. Daarna is de tafel voor het gebruik gereed; nu nog de bank aan weerszijden. Die bank bestaat uit een plank, welke aan twee kettinkjes tegen de zijkanten van het onderste bedraam hangt; men draait die planken om, zoodat ze op het ijzeren bedraam komen te liggen, en de zaak is gezond. De bovenste bedden weggeklapt; de onderste met hun ijzeren ramen tot onderstellen geworden voor een tafel- en banken-complex.

Maar men kan ook deze tafels, banken en onderramen wegruimen. Men legt het tafelblad van de voorste steunpunten af dadelijk op het onderraam, en klapt dit onderraam met tafel en banken tegelijk tegen de wandstelling aan, waarin het (evenals het bovenraam) met een paar ijzeren pinnen fluks wordt vastgezet. Al deze manoeuvres eischen bij een gewone handigheid, die een ieder zich al spoedig bij het gebruiken eigen maakt, eenige minuten. Nu zijn de loodsvloeren tusschen de beddenrijen geheel vrij, want alles staat tegen den wand opgeklapt. De vloeren kunnen gebruikt worden voor exercitie of gymnastiek. Bovendien kunnen zij nu beter worden schoon gehouden; niets staat den nijveren bezems, dweilen en boenders in den weg. Ook het reinigen der bedden en tafels, geheel van hout, ijzer en zeil, gaat gemakkelijk. Het brandgevaar is geringer dan bij stroobedden. Bovendien kunnen de manschappen het zich gezelliger maken, nu er voor hen allen tafels en banken in overvloed zijn; ze kunnen er gezelschapsspelen aan doen, en ook bij de theorieles en het geweerpoetsen bewijzen deze tafels en banken goede diensten. De banken bieden elk plaats voor vier personen; er zitten er dus acht aan elke tafel en daar er op elk bedstel slechts vier mannen slapen, is er voor alle twee complete bedstellen maar één tafelen bankenstel noodig; om de andere zijn dus bedstellen met banken en tafels, en bedstellen zonder deze geplaatst.

Onze plaatsruimte verbiedt ons nog verder op de voordeelen dezer opklapbare bedden in te gaan. Wij meenen echter, dat onze lezers uit onze beschrijving voldoende hebben gezien van welk'n groot nut deze nieuwe vinding voor de militairen is.

IETS NIEUWS OP HET GEBIED VAN TROEPENLOGIES.
EEN DER LOODSEN TE HALFWEG VAN BINNEN, MET OPGEKLAPTE BEDDEN EN TAFELS.

IETS NIEUWS OP HET GEBIED VAN TROEPENLOGIES.
DEZELFDE LOODS MET LINKS DE TAFELS EN RECHTS DE BEDDEN IN GEBRUIK.

Foto's C. Steenbergh.

IETS NIEUWS OP HET GEBIED VAN TROEPENLOGIES.
DE OUDE TOESTAND. SOLDATEN IN HOTEL „DE BEURS" TE HENGEL, OP STROO SLAPEND.